

12.6.2023

kirjaamo@energiavirasto.fi

Dnro: 147/040300/2023

Energiavirasto

TÄYDENTÄVÄ LAUSUNTO 1. SUUNTAVIIVOISTA SÄHKÖVERKKOTOIMINTOJEN VALVONTAMENETELMIKSI VALVONTAJAKSOILLA 1.1.2024–31.12.2027 JA 1.1.2028–31.12.2031

Kaupunkiverkot KV11-ryhmä täydentää 30.3.2023 lähettämäänsä lausuntoa. Aiemmassa lausunnossamme esitetyt asiat ovat edelleen tärkeitä.

Vihreä siirtymä tuo Suomeen muun muassa tuotantoinvestointeja ja uutta teknologiaa, jotka edellyttävät sähköverkoilta alati kasvavaa siirtokapasiteettia. Tämä vaatii verkkoyhtiöiltä ennakointia, investointeja ja etupainotteista suunnittelua. Valvontamenetelmien yhtenä keskeisimpänä tavoitteena tulisi olla energiamurroksen edellyttämien investointien mahdollistaminen.

Täydennämme aiempaa lausuntoamme alla eriteltyjen asiakokonaisuuksien osalta.

Tarkempi verkkokomponenttiluettelo

- Nykyistä tarkempi verkkokomponenttiluettelo mahdollistaa tasapuolisen ja oikeudenmukaisen kohtelun erilaisille verkkoyhtiöille ja näemme tämän kehityssuunnan välttämättömäksi. Hienojakoisempi yksikköluettelo mahdollistaa nykyistä paremmin yhtiöiden toimintaympäristön erilaisuudesta johtuvien erilaisten verkostorakenteiden kustannusvastaavan arvonmäärityksen. Mielestämme on tärkeää, että valvontamenetelmissä pitäydytään nyt valmistellussa tarkemmassa yksikköluettelossa.
- Pitäytyminen nykyistä tarkemmassa verkkokomponenttiluettelossa johtaa siihen, että jo kahden vuoden päästä verkkoyhtiöillä on antaa aiempaa tarkempaa tietoa komponenttien toteutuneista kustannuksista ja tarvittaessa yksikköhinnat voidaan päivittää esimerkiksi jo vuodelle 2026.

Kaivuojat ja kaapeliverkon ympäristöolosuhteet

- Maakaapeliverkon kaapeliojien arvon määrittäminen eri ympäristöolosuhteissa tulisi perustua samaan periaatteeseen kuin muillakin verkkokomponenteilla eli tosiasiallisesti rakennettuihin ja käytössä oleviin ojiin. Tämä ohjaisi tekemään elinkaarikustannuksiltaan edullisimpia korvausinvestointeja, eikä ohjaisi ennen aikaisiin korvausinvestointeihin. Kun todellinen ojanpituus vastaa jokaista kaivukertaa, on menetelmä kustannusvastaava. Tällöin jokaista ojan aiheuttamaa kirjanpidon kustannuserää vastaa verkko-omaisuudessa sitä vastaava omaisuuserä.

Investointikannustin

- Toivoisimme, että Energiavirasto harkitsisi investointikannustimen hyötyleikkurin tarvetta ja poistaisi leikkurin valvontamenetelmistä. Mikäli hyötyleikkuri päädytään jättämään investointikannustimeen, ehdotamme vähintäänkin sen muokkaamista seuraavasti:

12.6.2023

Leikkurin tulee muiden kannustimien tapaan olla symmetrinen ja käytetään investointitehokkuuden osalta ns. putkea eli dead-band-aluetta, jossa leikkuria ei oteta huomioon. Dead-band-alue voisi olla kapeakin (esim. CAPEX-suhde välillä 0,9 ja 1,1), jolloin korkean investointitehokkuuden aiheuttama hyöty jaettaisiin asiakkaille. Symmetrisyydellä tarkoitetaan sitä, että mikäli yhtiön CAPEX-suhde jää alle 0,9, olosuhteista johtuvaa kannattavuushaastetta kompensoidaan investointikannustimessa.

Vaihto-omaisuus

- Energiaviraston menetelmien mukaan verkonhaltijaa kohdellaan tasapuolisesti riippumatta siitä, onko verkko yhtiön omistuksessa tai vuokrattu. Vuokraverkon haltijoilla keskeneräiset investoinnit tulee kirjata vaihto-omaisuuteen investoinnin luonteen vuoksi. Nyt ehdotetuilla menetelmillä vuokraverkonhaltijat ovat eriarvoisessa asemassa kuin muut.
- Vaihto-omaisuuteen kirjataan myös suuret hankintaerät, joita ei voida kohdistaa yksittäiselle investoinnille. Näiden kirjaaminen keskeneräiseksi investoinniksi on kirjanpitomielessä haastavaa. Nämä hankintaerät voivat vaihdella yhtiöittäin, mutta näihin sisältyy mm. vuoden vaihteen yli varastoitavat energiamittarit, jakelumuuntajat, kaapelit ja muut vastaavat komponentit.
- Esitämme, että suuntaviivojen ”Vaihto-omaisuus”-kohdan teksti muutetaan vastaamaan nykyisin voimassa olevien menetelmien tekstiä tai minimissään nykyisen menetelmän teksti koskemaan käyttöomaisuuteen liittyvää vaihto-omaisuutta. Esitys mahdollistaa kohtuullisen tuoton vaihto-omaisuuteen sitoutuneelle pääomalle, minimissään käyttöomaisuuteen liittyvän vaihto-omaisuuden osalta. Esitys myös huomioi näihin hankintaeriin liittyvän liiketoiminnallisen riskin.

12.6.2023

Ystävällisin terveisin,
Kaupunkiverkot KV11

Kari Väänänen
puheenjohtaja

Kaupunkiverkot KV11 yhtiöt:

Kuopion Sähköverkko Oy

Helen Sähköverkko Oy

Vantaan Energia Sähköverkot Oy

Turku Energia Sähköverkot Oy

Lappeenrannan Energiaverkot Oy

Lahti Energia Sähköverkko Oy

Pori Energia Sähköverkot Oy

Vaasan Sähköverkko Oy

Alva Sähköverkko Oy

Oulun Energia Sähköverkko Oy

Tampereen Sähköverkko Oy

Energiakaupungit ry:n verkonhaltijoista:

KSS Verkko Oy

Seiverkot Oy